

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya No : D2/1/M.Ç.-99/4
Toplantı No : 99-43
Toplantı Tarihi : 21.09.1999
Karar Sıra No : **99-43 / 450-283 (a)**

Toplantıya Katılan

Başkan: Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU.

Üyeler : Dr. Kemal EROL (İkinci Başkan), Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER.

Taraflar:

- Başvuruda Bulunan:

- Aks Televizyon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş.

Eski Büyükdere Cad., 100'üncü Yıl Sanayi Sitesi Girişi, No:77, Maslak/İSTANBUL

adına Av. Gülbiye DALGIÇ

Polat Plaza, B Blok, Kat:6, 80640 Levent/İSTANBUL

- Şikayet Edilen: - Teleon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş.

Dr. Eminpaşa Sk., No:20/2, Cağaloğlu/İSTANBUL

Dosya Konusu: Teleon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş.'nin diğer yayın kuruluşlarına Türkiye Profesyonel 1. Lig Maçlarının haber amaçlı görüntülerini vermesi konusunda tedbir talebi.

DEĞERLENDİRME

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile Teleon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş. (Teleon) arasındaki "havuz sözleşmesi"ne ilişkin olarak 14.09.1999 tarih, 99-42/447-281 sayılı Kurul kararı ile açılan soruşturma çerçevesinde Aks Televizyon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş.'nin (Aks) ihtiyati tedbir talebi, 43 sayılı Kurul toplantı gündeminin ilk sırasında ele alınmıştır.

Aks, TFF ile Teleon arasında 1999/2000-2000/2001 sezonları Türkiye Profesyonel 1'inci Ligi maçlarının yayın haklarının 2 yıl süre ile Teleon'a verilmesine ilişkin 28.05.1999 tarihli sözleşmeye göre, Teleon'un haber amaçlı üç dakikaya kadar olan görüntüleri dakikası 2.000.- ABD Doları bedeli aşmamak üzere talep eden diğer yayın kuruluşlarına vermek zorunda olmasına rağmen, ağır koşullar ileri sürmek suretiyle rakipleri televizyon kuruluşlarının faaliyetlerini zorlaştırdığı belirtilerek, soruşturma açılması talebi

(99-43/450-283 (a))

yanında, nihai karara kadar, maçların haber amaçlı görüntülerinin Teleon

tarafından diğer yayın kuruluşlarına teslim ve tevdi konusunda tedbir kararı verilmesini istemiştir.

Konuya ilişkin olarak Raportörler tarafından düzenlenen 08.09.1999 tarih, D2/1/M.Ç.-99/4 sayılı İlk İnceleme Raporu ve 2 No'lu Daire Başkanlığı'nın 21.09.1999 tarih, REK.0.06.00.00 sayılı yazıları ekinde sunulan 21.09.1999 tarihli Bilgi Notu ve ekleri incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Teleon ihale sonucu maçların yayın hakkını almakla Türkiye 1'inci Profesyonel Futbol Ligi maçlarından görüntü yayını piyasasında hakim duruma geçmiştir.

20 Mart 1999 tarih, 23645 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Türkiye Futbol Federasyonu Yayın Talimatı'nın 13'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasında;

“Yayıncı, talep halinde bedeli ödemek ve üç dakika ile sınırlı olmak üzere eşitlik ilkesine uygun olarak haber amaçlı görüntü vermek zorundadır.....”

hükmü bulunmaktadır.

TFF ile Teleon arasında konuya ilişkin olarak düzenlenen sözleşmenin 7.ç. maddesinde ise;

“Yayıncı, talep halinde diğer yayın kuruluşlarına üç dakika ile sınırlı olmak, dakikası başına 2.000.- USD'den pahalı olmamak ve tüm yayın kuruluşlarına eşit koşullarda, eş zamanlı ve içeriği aynı olmak kaydı ile haber amaçlı görüntüleri vermek zorundadır...”

denilmektedir.

Türkiye 1'inci Futbol Ligi maçlarının başlamasını takiben;

Teleon tarafından;

a) Muhtelif Haber Amaçlı Görüntü Satın Alma Sözleşmesi taslakları düzenlendiği, bir taslakta 30.181.635.- ABD Doları, bir başka taslakta 10.000.000.- ABD Doları ve ayrı bir sözleşme taslağında da 2.000.000.- ABD Doları banka teminat mektubu talep edildiği, ayrıca şikayetçi yayın kuruluşuna İstanbul 24'üncü Noterliği kanalıyla keşide edilen 26.08.1999 gün, 14578 sayılı ihtarnamede haber amaçlı görüntülerin, maçların yayınından 45 dakika sonra, bedelinin peşin ödenmesi ve 2.000.000.- ABD Doları teminat mektubu verilmesi karşılığında teslim edileceğinin bildirildiği,

b) Maçın oynanmasından 24 saat sonra yayınlanmak üzere özet görüntülerin satılmasında banka teminat mektubu talep edilmediği,

(99-43/450-283 (a))

c) Ege TV ve Deha TV tarafından haber amaçlı görüntü talebine ilişkin başvurulara cevap verilmediği, belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen uygulamalar sonucu, yayıncı kuruluşlar, aynı gün yayınlanacak haber amaçlı görüntüleri, lig maçlarının başlamasından bu yana geçen süre içinde temin edememişler ve haber amaçlı görüntü yayınlamamışlardır.

Bu durumun, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının;

- (a) paragrafında belirtilen;

"Ticari faaliyet alanına başka teşebbüsün girmesine doğrudan ve dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılması..."

- (d) paragrafında belirtilen;

"Belirli bir piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu..... avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozma...."

- (e) paragrafında belirtilen;

"Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması"

hükümleri çerçevesinde rekabet ihlali oluşturduğu kanısına varılmıştır.

Türkiye Futbol Federasyonu Yayın Talimatı'nın 13'üncü maddesinin 4'üncü fıkrası ve TFF ile Teleon arasında yapılan yayın hakkı devri sözleşmesinin 7.ç. maddesi ve 4054 sayılı Kanun'un amacına uygun bir uygulamanın aşağıda belirtilen şekilde olması gerekmektedir:

1- Yayıncı, "talepte bulunan" ve "bedelini peşin ödeyen" her yayın kuruluşuna dakikası 2.000 ABD Doları'nı geçmemek üzere üç dakikaya kadar haber amaçlı görüntü vermek zorundadır.

2- Yayın Hakkı Devir Sözleşmesi'nin 7.ç. maddesinin 2'nci bendi münhasıran "haber amaçlı görüntüler" için düzenlendiği ve şartları buna göre belirlendiği için, Teleon'un yukarıda sözü edilen ihtarnamesinde de önerildiği üzere, görüntülerin maç bitiminden sonra ve en çok 45 dakika içinde talep eden kuruluşlara verilmesi gerekmektedir.

3- Yayın Hakkı Devir Sözleşmesi'nin 7.ç. maddesinin 4054 sayılı Kanun'un amacına uygun yorumlanması gerekmektedir. Yayın tekelinin devri anlamına gelen bu sözleşme ile bir "hakim durum" yaratılmakta, ancak hakim durumun kötüye kullanılmaması için de maddede bazı şartlar öngörülmektedir. Kamunun gerek haber alma gerek bu haberle ilgili en az düzeydeki görüntüyü izleme hakkının bu madde ile sağlanmaya çalışıldığı

(99-43/450-283 (a))

tartışmasıdır. Bu hükmü ağırlaştıracak ve 4054 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesine aykırı düşecek yeni şartların ileri sürülmesi sözleşme hükmü ve amacı bakımından mümkün değildir. Bu nedenle bedeli peşin ödenen haber amaçlı görüntülerin verilmesi için ayrıca teminat istenmesi uygun değildir.

Esasen Teleon'un maç günlerinde haber amaçlı güncel görüntü almak isteyen yayın kuruluşlarına bildirdiği satış koşulları arasında, alıcıları taleplerinden vazgeçiren ve satışı engelleyen başlıca faktör olduğu anlaşılan teminat koşulunun gerekçesi olarak çeşitli yollardan Kurul'a ulaşan ve nihayet Teleon'dan alınan 20.09.1999 tarihli yazı eki cevapta yeralan açıklamalar (özellikle maç gününde görüntü alan yayın kuruluşlarının yapabileceği kuraldışı davranışların vereceği zarar ile aynı davranışların bir gün sonra verebileceği zararın farklılığına ilişkin iddialar) kabul edilemez niteliktedir.

Kaldı ki 4054 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin (b) fıkrası uyarınca alıcılara ayrımcı davranılmaması gerektiğinden, özet görüntü yayınlayanlardan banka teminat mektubu istenmezken, haber amaçlı görüntü yayınlayanlardan teminat mektubu talep edilmesi haklı görülmez.

4- Haber amaçlı görüntülerin yayınlanması sırasında Teleon logosunun kapatılmaması, yayıncı kuruluşun haklarının korunması bakımından uygun görülmektedir.

Bu durum karşısında, Teleon'un hakim durumda olması bakımından, bu hakim durumun kötüye kullanılması yoluyla meydana getirilebilecek rekabet ihlalleri sonucunda doğacak ve ileride telafisi mümkün olmayacak zararların önlenmesi ve tarafların menfaatlerinin korunabilmesi için 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesinin son fıkrası uyarınca tedbir kararı alınması uygun görülmüştür.

SONUÇ

Bu değerlendirmeler sonucunda;

1- Türkiye 1'inci Futbol Ligi maçlarından görüntü yayınlama pazarında meydana gelebilecek rekabet ihlallerini ve bunların yol açabileceği telafi edilemeyecek nitelikte zararları önlemek amacıyla, Teleon'un TFF Yayın Talimatı'nın "HABER VERME GÖREVİ VE YAYIN" başlıklı 13'üncü maddesinin 4'üncü fıkrası ile "Yayın Hakları Devir Sözleşmesi"nin 7.ç. maddesinin ikinci paragrafında sözkonusu edilen haber amaçlı görüntüleri herhangi bir yayın kuruluşunun, oynanan herhangi bir maçla ilgili talebi üzerine, anılan sözleşmede belirlenen sınır içinde peşin olarak ödenecek bir ücret karşılığında ve herhangi bir teminat isteminde bulunmaksızın, ait olduğu maçın, varsa, golleri ve diğer önemli pozisyonlarını içerir biçimde hazırlanacak yayına uygun kalitede 1-3 dakikalık, aynı içerikte görüntüler halinde, maç bitiminden sonra en geç 45 dakika içinde, talep sahibi bütün yayın kuruluşlarının temsilcilerine aynı zamanda teslim edilmek koşuluyla vermesi ve görüntülerin alıcı yayın kuruluşunca hiçbir değişiklik yapılmadan

(99-43/450-283 (a))

yayınlanması şeklinde uygulama yapılmasını teminen tedbir kararı verilmesine;

2- İşbu tedbir kararına uyulmaması halinde 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi ile 28.08.1999 tarih, 23800 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1999/1 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği hükümlerinin uygulanacağını ilgililere hatırlatılmasına;

3- Alınan bu kararın şikayetçiye, hakkında soruşturma yapılan Teleon Reklamcılık ve Filmcilik San. ve Tic. A.Ş.'ne ve Türkiye Futbol Federasyonu'na tebliğ edilmesine;

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

İkinci Başkan

Dr. Kemal EROL

Mehmet Zeki UZUN

Sadık KUTLU

İsmet CANTÜRK

Nejdet KARACEHENNEM

Mustafa PARLAK

A.Ersan GÖKMEN

R. Müfit SONBAY

(99-43/450-283 (a))
Kubilay ATASAYAR

Murat GENCER